

De Nieuwe Rijken

ROMAN

door **A. HANS**

Eensklaps verschenen vijf soldaten uit een hoeve. Een feldweibel stond als een beeld voor den officier.

— Met uw verlof, luitenant, stamelde hij, nog onder den invloed van zijn eerbied voor de overste...

— Wat is er? vroeg Karlsen uit de hoogte, al greep eensklaps groote angst hem aan.

— Luitenant, wij hebben bevel gekregen u te verbieden verder te gaan.

— Wat zegt ge daar, kinkel! Zijt ge dronken?

— Alle posten en patrouilles hebben 't zelfde order gekregen, luitenant.

— Wilt ge maken, dat ge weg komt! Ik heb van niemand bevelen af te wachten.

— Met uw verlof, luitenant, als gij toch verder gaat, moeten wij u aanhouden, hernam de feldweibel, nu wat flinker in zijn houding.

Karlsen gevoelde zich een verloren man. Hij zou een laatste, wanhopige poging doen.

— Zult gij nu oprassen! schreeuwde hij. Ja of neen?

— Ik heb mijn orders, luitenant.

— Daar dan!

Eensklaps trok Karlsen zijn revolver en schoot hij den feldweibel neer. Hij meende

aldus de anderen te overbluffen. 't Was een laatste, wanhopige poging tot zelfverdediging. Ginds lag het vrije land. Was hij daar, dan stonden zijn overs en hier geheel machteloos tegenover hem.

De getroffen e uitte een kreet. Hij poogde nog op te staan, maar kon niet meer.

— Houdt hem aan, mompelde hij toch.

Karlsen wilde wegloopen, maar een lange soldaat, een reus van een kerel, sprong op hem toe en rukte hem achterover.

— Zoo niet, zoo niet! riep hij. Ons als een hond neerschieten omdat wij onze bevelen opvolgen.

— Laat mij los! huilde de officier.

Maar ook de anderen hielpen hem overmeesteren.

— Dat zult ge bekoopen! raasde Karlsen als een bezetene.

Een tweede patrouille kwam aangelopen en vernam het gebeurde.

— Gevangen houden! gebood de aanvoerder van dit groepje. En breng Meier — zoo heette het slachtoffer — in de hoeve.

Dan zond hij een man naar de naaste telefoonpost om de Kommandantur te waarschuwen en een dokter te vragen.

— Laat mij zelf naar de Kommandantur gaan, zei Karlsen.

— Neen, luitenant, sprak de tweede feldweibel op beslisten toon.

Karlsen schold hem voor al wat leelijk was, maar moest zich gelaten in de hoeve neerzetten. Hij begreep wel, dat thans alles verloren was. Een oogenblik dacht hij er aan zelfmoord te plegen, doch hij durfde niet.

Meier werd op een bed in de nevenkamer gelegd.

Karlsen hoorde hem reutelen. De feldweibel lag te sterven.

— Maar, mijnheer toch, waarom hebt ge dien armen jongen geschoten? vroeg hem verwijtend de boerin. 't Is wel geen van ons volk... Ik moet hem een vijand noemen... maar 't is een mensch, en hij heeft misschien een vrouw en kinderen.

— Zwijg, wijf! bromde de luitenant.

Het derde hem weinig, dat daar een man lag te sterven door zijn schuld.

— Ik heb mij zelven verdedigd, was 't eenige wat hij over zijn slachtoffer dacht.

Weldra reed een auto aan en de kommandant met enige officieren stapte er uit. Een dezer laatsten was dokter en hij ging dadelijk den lijder onderzoeken.

— 't Is 't einde... we kunnen hem zelfs niet meer vervoeren, luidde zijn oordeel.

Karlsen keek den kommandant van de plaats met een blik vol haat aan en zei:

— Ge hebt overwonnen!

— Uw beleedigende woorden raken mij niet, antwoordde de ander.

De mannen der patrouille werden onderhoord. Een majoor trad dan op Karlsen toe en zei uit de hoogte:

— Gij zijt in staat van aanhouding. Gij zult met ons in de auto stijgen.

Karlsen kuchte, dat hij 't bevel begrepen had.

Het gekreun in de nevenkamer had opgehouden. De dokter ging nog maals bij den getroffen e.

— De arme kerel is dood, zei hij. 't Is hard om zoo te moeten sterven, door een eigen hand.

De luitenant ging mee naar de auto. Nog eens keek hij naar 't vrije land. Ginds, bij die hooge boomen begon het. Daar zou hij vrij geweest zijn!

Nu gevoelde hij zich geheel verloren. Hij

wist dat hij op geen toegeving te hopen had. Waarschijnlijk zou men hemter dood veroordeelen... Hij zou wel zelfs de gelegenheid niet hebben aan het front te sterven.

Hij had 't uiterste beproefd... 't Was mislukt. Hij had geen geluk gehad.

De auto reed naar de havenplaats en stopte voor de Kommandantur. Karlzen werd in het kantoor van den Kommandant gebracht. Daar stond hij eensklaps tegenover Geertrui.

— Gevangen ! kreet deze verschrikt.

— Verloren ! gromde de luitenant.

— Maar gij hebt toch niets misdaan.

— Zwijg nu ! zei de officier op gedempten toon.

De majoor zette zich in den zetel en vroeg aan Deraads dochter :

— Gij kent dezen officier dus wel heel goed ?

— Ja.

— En Smits kwam ten uwent om uw zuster, hebt ge al bekend ?

— Maar mijn zuster wilde van hem niet weten.

— En gij van Karlzen wel ?

— Wij waren verloofd.

— Zoo ! En zoudt ge trouwen ?

— Ja...

— O, gij dwaas meisje, Karlzen is getrouwd...

— Dat is niet waar ! kreet Geertrui ontsteld.

— En vader van twee kinderen.

— Dat kan niet !

— Meisje, 't is toch zoo. En ge moogt u gelukkig rekenen, dat ge nu uw oogen kunt openen.

— Maar ik kan het niet gelooven, herman Geertrui.

— 't Is waar, bekende Karlzen spottend.

— Wat hebt gij mij dan bedrogen ? vroeg ze woedend.

— Och, bedrogen ! Ik heb mij wat geamuseerd...

— En mij van alles wijs te maken ! riep het meisje nog driftiger door den toon van verachting waarop haar vroegeren vriend sprak.

— Wat wilde hij dan van u ? vroeg demajoor. Ge behoeft hem niet te sparen. Ge ziet, dat hij u bedrogen heeft.

— Hij zou na den oorlog met me trouwen...

— O, gij dwaas meisje. Hoe kondt ge zo lichtgeloovig zijn ? Dan heb ik meer eerbied voor uw zuster... Wat een boel hier !

De kommandant liet Geertrui gaan.

— Zeg aan uw vader, dat hij zich nooit meer aan de grens vertoont ! beval hij.

Vernederd, beschaamd ging Geertrui heen. Woedend kwam ze thuis. Ze vertelde nu alles. Deraad zat eerst als verstomd. Hij en zijn vrouw wisten al, dat Marie vrij was en hoe ze zich zelve verlost had.

En nu deze onthulling.

— Waar staat ge nu met uw geld ! vroeg de vrouw. Ieder zal u verachten ! Uw smerig geld...

Deraad werd weer stoutmoediger.

— Ik ben toch rijk, zei hij... Bah, Geertrui moet dien Duitscher nu maar vergeten.

Maar de boer was toch niet gerust.

De soldaten uit het landgoed hadden alles bekend, heel het komplot van Karlzen... En deze werd den volgenden dag naar het hoofdkwartier gevoerd. Als een vrak zat hij in de auto.

De kommandant nam strenge maatregelen tegen de smokkelaars. En heel den dienst werd naar het front gestuurd.

Vader en Zoon.

Anna Mertens kwam opgewonden op het kantoor...

— Willy is thuis gekomen, zei ze. En hij ook spreekt van trouwen...

— Zoo ! Weet ge waarom ? Ze willen uw erfdeel binnen rijven. Dat geld zit in de zaken. En deze staan ondanks alles niet te best. Door het huwelijk zou het geld er blijven.

— Maar ze mogen mijn geld houden ! Als ik maar met Jules kan trouwen.

— Gekeheid... Uw geld verliezen, het aan die haaien geven...

— O, het leven wordt nu ondragelijk. Willy is altijd bij me, hij doet valsch lief... Ik ben zoo bang... Ik geloof, dat ze me zullen ontvoeren, om me zoo te dwingen.

— Luister, Anna, nu moeten we handelen. Gij verlaat het huis.

— Waarheen ?

— Naar een kennis van mij, buiten de stad. Hier gaan bommen barsten. En maak nu geen bezwaren ! Ge moet geen pakjes maken. Anders krijgen ze er de lucht van... Vergezel me dadelijk.

— Zoo haastig...

— Ja... Denk aan Jules ! Laat ons onmiddelijk gaan !

Lang moest Joris niet aandringen... En samen verlieten ze ongemerkt het kantoor. Joris zou Anna voor alle gemeenheden der Krummels behoeden.

Wel twee uur later kwam Joris terug. Hij moest dadelijk bij den patroon gaan, zei een der klerken.

— Waar zijt gij geweest ? En waar is Anna ? vroeg Krummel.

— Wel, ik kan u op beide vragen tegelijk antwoorden, sprak Joris rustig. Ik heb Anna weggeleid...

— Waarheen !

— Waar gij ze niet vinden zult, oude schelm !

— Zoo spreken tot mij...

— Meent ge, dat ge Anna aan uw nog slechteren zoon zult uithuwelijken ? Moet zij ongelukkig worden, zooals mijn moeder.

De oude Krummel verbleekte.

— Uw moeder ! herhaalde hij...

— O, ik weet alles... Ik weet nu, waarom gij mij op uw kantoor naamt. Ge hebt moeder gehuwd... in het geheim. Maar nadien verachtet ge haar. Ze moest op een dorpje blijven en daar uw aalmoezen afwachten. Moeder werd zwak in haar geest. Ze zwierf rond met mij, het schamel wichtje, op den arm. Als landloopster stierf ze in een werkhuis... en ik kwam in het vondelingengesticht ; uw huwelijk was weinig bekend. En gij hertrouwdet na moeders dood, maar aan niemand zeldet ge, dat ge nog een zootje hadt, een verstooten kind in het armhuis.

— Ik heb er u toch uitgehaald, kreunde Krummel...

— Ja, zeker, omdat ge vreesdet dat ik toch de waarheid eens zou hooren en dan wel zwijgen zou om uw centen. Gij zijt mijn vader, maar hoe kan ik eerbied voor u hebben ? Zoo even vernam ik slecht nieuws. De Vertrouwen is vergaan...

— Ja. Er is een telegram gekomen...

— Gij zijt de moordenaar van die menschen. Ge stuurdet een slecht schip heen. O, nu moest ik mijn gemoed luchten... Ik kende mijn leven sedert eenigen tijd.

— Van wie ?

('t Vervolgt).